

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 909

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 noiembrie 2019

SUMAR

Pagina

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 261 din 23 aprilie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.....	2–5
Decizia nr. 658 din 17 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864	5–8

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Decizia nr. 39 din 23 septembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–15
★	
Rectificări	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 261**

din 23 aprilie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Stelian Găină și alții în Dosarul nr. 33.327/3/2016 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.296D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.082D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, ale art. 14 lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-

bugetare, excepția ridicată de Constantin-Valentin Miron și alții în Dosarul nr. 12.026/3/2018 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 2.296D/2017 și nr. 1.082D/2018, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.082D/2018 la Dosarul nr. 2.296D/2017, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată. În acest sens, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 108 din 8 martie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Sentința civilă nr. 2.483 din 6 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 33.327/3/2016, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016,**

prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare. Excepția a fost ridicată de Stelian Găină și alții în cadrul unei acțiuni având ca obiect pretenții întemeiate pe dispozițiile Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului—Lupeni — august 1977 nr. 341/2004.

8. Prin Încheierea din 22 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 12.026/3/2018, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.** Excepția a fost ridicată de Constantin-Valentin Miron și alții în cadrul unei acțiuni având ca obiect pretenții întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 341/2004.

9. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt contrare prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție. În acest sens arată că, în timp ce absolut toate categoriile de personal prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a), b) și d), alin. (4), art. 13 lit. b) și c) și la art. 14 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, au beneficiat în mod real de restabilirea drepturilor salariale și de asigurări sociale la nivelul lor avut anterior diminuării cu 25% și, respectiv, 15%, beneficiarii Legii nr. 341/2004 au beneficiat doar formal, nefiind luat în considerare algoritmul de calcul prevăzut de art. 4 și art. 5 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 341/2004, astfel că diminuarea cu 15% a indemnizației reparatorii a persistat. De asemenea arată că, în timp ce la calculul drepturilor, inclusiv al pensiilor tuturor categoriilor sociale plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat este utilizat câștigul salarial mediu brut, în cazul persoanelor aflate în aceeași situație cu autorii excepției, calculul indemnizației reparatorii se face în funcție de ultimul salariu mediu cunoscut, respectiv cel al lunii octombrie 2010.

10. Referitor la dispozițiile art. 18 din Legea nr. 283/2011, arată că „discriminarea operează atât față de celelalte categorii de beneficiari ai Legii nr. 341/2004, răniți, reținuți, urmași, dar în mod deosebit față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, asimilate luptătorilor remarcați, iar în timp ce asupra unora operează neacordarea indemnizației reparatorii, în speță pentru luptătorii remarcați, în cazul celeilalte categorii nu operează operațiunea juridică a neacordării indemnizației, ei fiind încă în plata acesteia”.

11. În continuare, susțin că, drept urmare a diminuării sau a neacordării indemnizației reparatorii, sunt încălcate și prevederile art. 22 alin. (1) din Constituție, întrucât pentru majoritatea beneficiarilor Legii nr. 341/2004 indemnizația este singura sursă de existență și au fost supuși stresului psihic datorat imposibilității plății împrumuturilor contractate la bănci în baza acestor indemnizații, crescând numărul de suiciduri cauzate de pierderea locuințelor cu care au garantat aceste împrumuturi.

12. Pentru aceleași motive consideră că sunt înfrânte și prevederile constituționale ale art. 47 alin. (2) referitoare la dreptul cetățenilor la măsuri de protecție socială.

13. În sfârșit, susțin că sunt încălcate și prevederile art. 53 din Constituție, măsura restrângerii exercițiului dreptului la

indemnizație reparatorie nefiind proporțională cu situația care a determinat-o.

14. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că măsura suspendării plății indemnizației este justificată de rațiuni de politică bugetară, așa cum se arată în preambulul actului normativ a cărui neconstituționalitate se invocă, iar principiul egalității nu este afectat, întrucât tratamentul legislativ diferit nu privește persoane aparținând aceleiași categorii sociale, aflate în situații identice. De asemenea, invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie, de exemplu Decizia nr. 482 din 23 septembrie 2014, Decizia nr. 419 din 28 mai 2015, Decizia nr. 508 din 30 iunie 2015 și Decizia nr. 756 din 5 noiembrie 2015. Totodată, invocă și Decizia nr. 22 din 18 noiembrie 2013 prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (4) și art. 5 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 285/2010, indemnizațiile lunare reparatorii și indemnizațiile lunare prevăzute de Legea nr. 341/2004 se calculează, în anul 2011, prin aplicarea coeficientului de 15% asupra cuantumului indemnizației aflat în plată în luna octombrie 2010.

15. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

16. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 din 15 noiembrie 2013, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015. Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012: „Prevederile art. 15, 18, 19 și 20 ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, se aplică în mod corespunzător și în anul 2013.”;

— Art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013: „În anul 2014 se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2013 următoarele drepturi:

l) indemnizațiile prevăzute de Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014: „(1) În anul 2015 se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2014 indemnizațiile prevăzute de Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.”;

— Art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015: „(2) În anul 2016, indemnizațiile stabilite în baza Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, se acordă în cuantumul convenit sau aflat în plată în luna decembrie 2015.”

20. Curtea reține că dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 și ale art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 au fost abrogate prin art. 44 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017. Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Astfel, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile criticate își produc în continuare efectele juridice, deoarece obiectul principal al cauzelor în cadrul cărora a fost invocată excepția de neconstituționalitate îl reprezintă solicitarea de reintroducere în plată, începând cu 1 ianuarie 2012, a indemnizației prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004.

21. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 22 alin. (1) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 47 privind nivelul de trai și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, se constată că dispozițiile de lege criticate au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate în raport cu critici similare celor invocate în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 477 din 12 iulie 2018, Curtea a analizat critica referitoare la faptul că

modul de calcul al indemnizațiilor reparatorii este raportat la indemnizația aflată în plată în decembrie 2011, iar nu la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și a reținut că, în această materie, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 22 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 16 decembrie 2013, prin care a stabilit — în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (4) și art. 5 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 — că indemnizațiile lunare reparatorii și indemnizațiile lunare prevăzute de Legea nr. 341/2004 se calculează, în anul 2011, prin aplicarea coeficientului de 15% asupra cuantumului indemnizației aflat în plată în luna octombrie 2010.

23. De asemenea, în ceea ce privește dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 — potrivit cărora în anul 2013 nu se acordă indemnizațiile prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 — Curtea a reiterat jurisprudența sa, potrivit căreia dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental, astfel că „legiuitorul are libera apreciere asupra instituirii unor astfel de beneficii, precum și a stabilirii condițiilor și criteriilor de acordare”.

24. Totodată, prin Decizia nr. 477 din 12 iulie 2018 Curtea a arătat că nu sunt încălcate nici prevederile art. 16 din Constituție, privind egalitatea în fața legii, reținând că nu există discriminare între beneficiarii Legii nr. 341/2004 și „celelalte categorii sociale, plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat”, deoarece aceștia nu se află în situații juridice similare. Curtea, invocând Decizia nr. 770 din 28 noiembrie 2017, paragraful 21, a arătat că aceste indemnizații au un caracter reparatoriu, iar legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

25. Tot prin Decizia nr. 477 din 12 iulie 2018, Curtea a reținut că prevederile art. 22 alin. (1) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică din Constituție nu au incidență în cauzele având un obiect similar prezentei cauze, întrucât conținutul normativ al dispozițiilor criticate nu se referă la protecția și apărarea acestor valori constituționale.

26. Referitor la pretinsa încălcare a art. 47 din Constituție, privind nivelul de trai, Curtea a observat că prevederile legale criticate nu pot fi privite ca aducând atingere dreptului constituțional la un nivel de trai decent, prin diminuarea unei măsuri de asistență socială — astfel cum califică autorii indemnizația, ci mai degrabă ca instituind un set de măsuri de adaptare la condițiile economico-sociale existente.

27. De asemenea, Curtea a reținut că persoanele încadrate în ipoteza art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 se află într-o situație obiectiv diferită față de celelalte persoane care continuă să beneficieze de indemnizația reparatorie prevăzută de aceeași lege, astfel că instituirea unui tratament juridic diferit nu poate primi semnificația încălcării principiului egalității în drepturi a cetățenilor. În acest sens a fost invocată Decizia nr. 721 din 9 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 10 din 7 ianuarie 2015, paragraful 15.

28. Invocând cele statuate prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, Curtea, prin Decizia nr. 477 din 12 iulie 2018, a arătat că prevederile art. 53 din Constituție nu sunt incidente în ceea ce privește dispozițiile de lege criticate, ce vizează limitarea ori chiar neacordarea, în anul 2012, a unor drepturi ce nu sunt consacrate la nivel constituțional, neavând în consecință un caracter fundamental.

29. Curtea a reținut, prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, că dispozițiile art. 53 din Constituție nu sunt incidente, acestea având în vedere doar restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale.

30. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Stelian Găină și alții în Dosarul nr. 33.327/3/2016 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și de Constantin-Valentin Miron și alții în Dosarul nr. 12.026/3/2018 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, ale art. 14 lit. l) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, ale art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 aprilie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 658

din 17 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Marieta Safta	— prim-magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, invocată de recurenții contestatori Mircea Moise, în calitate de administrator special și creditor, și creditoarea Valorificare Creanțe — S.R.L. în Dosarul nr. 12.049/63/2007/a36 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.695D/2018.

2. La apelul nominal răspunde domnul Mircea Moise, care depune la dosar și delegație de reprezentare a părții Valorificare Creanțe — S.R.L. De asemenea, pentru partea Victor Pițurcă

răspunde domnul avocat Ioan-Vladimir Olteanu, cu delegație la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Prim-magistratul-asistent referă asupra faptului că domnul Mircea Moise a transmis Curții Constituționale „hotărârile judecătorești pronunțate împotriva dispozițiilor Legii fundamentale ce au fost invocate cu putere de lucru judecat în cauza nr. 12.049/63/2007/a43”, respectiv „Decizia civilă nr. 5.465/28.05.2013, Decizia civilă nr. 3.526/25.06.2013, Decizia civilă nr. 388/5.02.2015”, precum și „hotărârile date de Federația Română de Fotbal împotriva Legii fundamentale ce au fost invocate cu putere de lucru judecat”, respectiv „Hotărârea nr. 41/10.03.2011 și Decizia nr. 42/20.04.2011”, acestea fiind atașate în mod corespunzător la dosarul cauzei.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul părților. Având cuvântul, domnul Mircea Moise expune, pe larg, criticile formulate în motivarea excepției de neconstituționalitate existentă la dosar. În esență, prezintă contextul în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, conchizând că hotărârile invocate în cauză, și care nu respectă ordinea de drept, nu puteau fi investite cu puterea de lucru judecat. Prin hotărârile menționate s-a impus statului român să recunoască pe teritoriul său o altă jurisdicție. Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că mai întâi trebuie formulată cale de atac la Tribunalul arbitral și apoi la instanțele naționale. În

opinia contestatorului, aceste hotărâri nu au produs efecte. Constituția României, în art. 21, 124 și 126, se referă la instanțele naționale, astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție nu poate să stabilească altfel, iar art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864 nu poate produce consecințe juridice, întrucât părțile sunt de naționalitate română și nu le este aplicabilă Constituția Elveției. Mai arată că interpretarea și aplicarea normelor juridice pot face obiectul excepției de neconstituționalitate și că în cauză a invocat mai multe decizii din care rezultă că o procedură arbitrală poate face obiectul acțiunii și cenzurii instanței naționale, ceea ce însă nu s-a întâmplat în cauză. Ca urmare, solicită Curții admiterea excepției de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, respectiv să se constate că textul criticat nu poate fi interpretat în sensul că o hotărâre judecătorească are autoritate de lucru judecat atunci când a fost pronunțată cu încălcarea Constituției.

5. Domnul avocat Ioan-Vladimir Olteanu, pentru partea Victor Pițurcă, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă. Arată că în motivarea acesteia nu se aduc critici ale art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, ci, de fapt, se aduc critici unor hotărâri judecătorești și arbitrale în raport cu aplicarea acestui text. Prin admiterea unor astfel de critici s-ar tinde la afectarea elementului fundamental al securității circuitului juridic reprezentat de autoritatea de lucru judecat. Mai arată că autorii excepției omit să observe că există remedii atât în situația existenței unor erori materiale, cât și pe fond.

6. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, întrucât, în cauză, se critică modul în care a fost interpretată și aplicată legea. Apreciază că acceptarea unor astfel de critici ar transforma Curtea în instanță de control judiciar.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin Decizia civilă nr. 506/R din 23 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 12.049/63/2007/a36, **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864**. Excepția a fost ridicată de recurenții contestatori Mircea Moise, în calitate de administrator special și creditor, și creditoarea Valorificare Creanțe — S.R.L., în dosarul menționat, având ca obiect recursul împotriva sentinței civile prin care s-a respins contestația acestora împotriva trecerii unei creanțe în tabelul de creanță.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că „modul în care în speță au fost interpretate și aplicate dispozițiile art. 1.200 pct. 4 Cod civil din 1864 (...) nu respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, și nici condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate”. Se apreciază că „puterea lucrului judecat, așa cum a fost interpretată și aplicată în cauza dedusă judecătii, este lipsită de suport constituțional”, fiind contrară dispozițiilor constituționale, convenționale și din Declarația Universală a Drepturilor Omului invocate. Natura hotărârilor judecătorești este aceea a unor acte autentice emise în activitatea de îndeplinire a actului de justiție de una dintre cele trei puteri ale statului. Este adevărat că judecătorul este suveran în interpretarea și aplicarea legii, însă acest drept suveran al judecătorului nu poate determina o încălcare a ordinii juridice a statului, întrucât respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, și nici a convențiilor internaționale la care România este parte. Or, din hotărârile judecătorești invocate în sentința recurată „rezultă că o societate aflată sub protecția Legii nr. 85/1996 a fost judecată într-o procedură arbitrală de Federația Română de Fotbal, iar controlul hotărârilor federației în cauză ar fi trebuit să fie făcut în Elveția în baza Constituției

Elveției și a Codului de procedură civilă al Confederației elvețiene. În același timp mai rezultă că persoanei care a înregistrat litigiul la federația sportivă în cauză i-a fost recunoscut dreptul de a sesiza o instanță națională, ceea ce nu a fost și în cazul societății Fotbal Club U Craiova — S.A. Așadar, în baza unor hotărâri judecătorești a fost schimbată ordinea juridică stabilită de Legea fundamentală, dreptul de acces la justiție a fost interpretat în baza reglementărilor Federației Române de Fotbal și ale Federației Internaționale de Fotbal, dar în același timp Pițurcă Victor s-a adresat Tribunalului Brașov în baza legii aplicabile din România. Prin urmare, în baza unor hotărâri judecătorești au fost abrogate în mod implicit dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 3—5, art. 11 alin. (1) și (2), art. 20, art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1), (2) și (3), art. 24, art. 53, art. 61 alin. (1), art. 124, art. 126 și art. 154 alin. (1) din Constituție, art. 1, art. 13 cu aplicarea art. 6 pct. 1 și art. 17 din Convenție”. Ca atare, se desprinde concluzia că hotărârile judecătorești invocate în sentința recurată „sunt inexistente.”

9. Se susține, în continuare, că prin invocarea și aplicarea în speță a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864 se creează situația ca printr-o hotărâre judecătorească să poate fi înlăturat dispozițiile Constituției, ale Convenției, deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții Constituționale, deciziile pronunțate în recursurile în interesul legii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, iar drepturile consacrate prin Constituție, Convenție, lege, deciziile instanțelor menționate să fie transformate în drepturi teoretice și iluzorii. Se apreciază că „dispoziția criticată nu face distincție între hotărâri judecătorești care respectă principiile statului de drept și hotărâri judecătorești care au doar o prezență materială, fiind lipsite de la începutul formării lor de viață juridică, dar se află la adăpostul art. 1.200 pct. 4 Cod civil din 1864. Atâta vreme cât dispoziția criticată nu are în vedere și situațiile de excepție în care, prin hotărâri judecătorești, se urmărește suprimarea dreptului constituțional și transformarea drepturilor garanții în drepturi teoretice și iluzorii, rezultă că textul criticat este neconstituțional”.

10. În susținerea excepției se invocă statuările Curții Europene a Drepturilor Omului în sensul că poate fi adusă atingere instituției lucrului judecat atunci când motive substanțiale și imperioase o impun (Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, paragraful 99, Cauza *Ryabykn împotriva Rusiei*, paragraful 52), cu precizarea că „legiuitorul nostru nu a avut în vedere situațiile de excepție în care prin invocarea și aplicarea principiului puterii de lucru judecat (...) se urmărește suprimarea dreptului constituțional și transformarea drepturilor garanții în drepturi teoretice și iluzorii, ceea ce nu este admis într-un stat de drept”. De asemenea se face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 126 din 3 martie 2016, prin care s-a arătat că hotărârea întemeiată pe o eroare judiciară nu poate să-și prelungească existența chiar dacă este investită cu putere de lucru judecat. Se apreciază că „în cazul în speță dispozițiile criticate nu recunosc posibilitatea prevăzută de decizia anterior invocată, deși argumentele prevăzute de deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii atât pentru autoritatea legiuitoare, cât și pentru puterea judecătorească”.

11. Se mai arată și faptul că „instituția autorității de lucru judecat nu este reglementată de Legea fundamentală, această instituție reprezintă o prezumție legală absolută stabilită prin dispoziția criticată care urmărește să asigure securitatea și stabilitatea raportului juridic. (...) Or, securitatea și stabilitatea raportului juridic nu pot fi asigurate prin încălcarea și/sau suprimarea drepturilor garanții consacrate de Constituție, actele internaționale și deciziile instanțelor menționate. Legiuitorul român „nu a respectat cu claritate și precizie cerințele impuse de art. 1 alin. (3), (4) și (5), art. 53 și art. 124 din Constituție”.

12. În continuare se prezintă situația hotărârilor invocate în cauză cu putere de lucru judecat, arătându-se că acestea „se

referă la faptul că unei persoane de naționalitate română care se află sub protecția Legii nr. 85/2006 i-au fost aplicate dispozițiile din Constituția Elveției, precum și cele ale Codului de procedură elvețiană, în condițiile în care aceste acte normative nu sunt parte integrantă a dreptului național și nici a dreptului comunitar”. Se conchide că, în raport cu principiul statului de drept, normele criticate sunt neconstituționale în măsura în care nu conferă instanței în fața căreia a fost invocată excepția posibilitatea legală de a verifica dacă motivele prezentate de hotărârile invocate cu putere de lucru judecat au fost pronunțate atât cu respectarea competenței, cât și cu respectarea capacității puterii judecătorești.

13. Se apreciază că „modul în care este adoptat și aplicat art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864 încalcă autorilor excepției de neconstituționalitate dreptul la un proces echitabil”. În plus, jurisdicția invocată cu putere de lucru judecat se definește ca o jurisdicție extraordinară, interzisă de art. 126 alin. (5) din Constituție, iar, din această perspectivă, normele criticate sunt neconstituționale întrucât „interzic judecătorului în fața căruia a fost invocată excepția să-și mai exercite obligațiile impuse de art. 124 din Constituție și să supună hotărârile în cauză la un minim control de legalitate”.

14. În susținerea excepției se mai învederează că toate hotărârile invocate în speță (...) „sunt, pe de o parte, hotărâri aditive (prin care au adăugat conținut nou dispozițiilor legale incidente speței) și substitutive [prin care regulile enunțate de art. 1 alin. (1) și alin. (3)—(5) din Constituție, cât și puterea reglementată de art. 61 din Constituție în actele normative prevăzute de art. 73 din Constituție ce sunt incidente speței au fost înlocuite cu reguli stabilite de Federația Internațională de Fotbal, Federația Română de Fotbal, Pițurcă Victor]” și că „prin urmare, în cazul dedus judecății rezultă că puterea judecătorească a României nu și-a îndeplinit rolul său constituțional”. Așadar, „prin pronunțarea hotărârilor judecătorești invocate în cauză cu putere de lucru judecat toate instanțele au devenit legiuitoare pozitive și au înlocuit instanța competentă să spună dreptul”.

15. Se adaugă și faptul că textul criticat „nu respectă cu claritate și precizie cerințele impuse de art. 126 alin. (3) din Constituție”, întrucât în baza lui instanța de judecată este pusă în situația de a nesocoti mai multe decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv deciziile nr. 2/2003, 5/2001, 27/2011. De asemenea textul criticat „nu respectă cu claritate și precizie cerințele impuse de art. 147 alin. (4) din Constituție”, întrucât „conduce la situația în care deciziile judecătorești invocate în apărare cu putere de lucru judecat constituie o probă cu putere absolută ce poate fi invocată împotriva deciziilor CCR”. Se invocă în acest sens deciziile Curții Constituționale nr. 945 din 7 iulie 2011, nr. 1.572 din 19 noiembrie 2009 și nr. 408 din 7 aprilie 2011. Tot astfel, „dispozițiile criticate conduc la situația în care soluțiile invocate cu putere de lucru judecat pot constitui o probă împotriva Hotărârii pronunțate de CEDO în Cauza *Rotaru împotriva României*”, unde art. 13 din Convenție este interpretat în sensul că „solicită o cale internă de atac în fața unei autorități naționale competente să examineze orice cerere întemeiată pe dispozițiile Convenției, dar care să ofere și reparația adecvată”.

16. **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă** constată că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate. Cât privește opinia instanței de recurs asupra excepției, „este în sensul respingerii acesteia, întrucât textul respectă exigențele constituționale legate de calitate, claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, iar chestiunile privind interpretarea și aplicarea acestui text de lege sunt de competența instanțelor de judecată în fața cărora se invocă excepția”.

17. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctul lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente în ședința publică, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, având următoarea redactare: „*Sunt prezumții legale acele care sunt determinate special prin lege, precum: [...]; 4. puterea ce legea acordă autorității lucrului judecat.*” Curtea observă, mai întâi, că la data de 1 octombrie 2011 a intrat în vigoare Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011. De asemenea, cu aceeași dată, a fost abrogat Codul civil din 1864 (cu excepția dispozițiilor art. 1.169—1.206, „care se abrogă de la data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010”), potrivit art. 230 lit. a) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011. Potrivit art. 82 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, „*Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, cu completările ulterioare, intră în vigoare la data de 15 februarie 2013.*” Rezultă așadar că, începând cu data menționată, nu mai sunt în vigoare dispozițiile art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, criticate în prezenta cauză. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea constată că a fost legal sesizată și este competentă să exercite controlul de constituționalitate asupra prevederilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, ale căror efecte au fost reținute în cauză de instanțele de judecată, potrivit principiului *tempus regit actum*.

21. Dispozițiile constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 1 alin. (3) cu referire la statul de drept, art. 1 alin. (4) care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 1 alin. (5) care consacră obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legii, art. 3 — *Teritoriul*, art. 4 — *Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni*, art. 5 — *Cetățenia*, art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 15 alin. (1) care consacră principiul universalității drepturilor și libertăților fundamentale, art. 16 alin. (1) și (2) — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 24 — *Dreptul la apărare*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, art. 61 — *Rolul și structura* (Parlamentului), art. 73 — *Categoriile de legi*, art. 124 — *Înfăptuirea justiției*, art. 126 — *Instanțele judecătorești*, art. 147 alin. (4) referitor la efectele deciziilor Curții Constituționale și ale art. 154 — *Conflictul temporal de legi*. Este invocată și încălcarea art. 6 paragraful 1, art. 13 și art. 17 din Convenția pentru apărarea drepturilor

omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil, dreptul la un recurs efectiv și, respectiv, interzicerea abuzului de drept, precum și a art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, referitor la dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care încalcă drepturile fundamentale recunoscute prin Constituție sau lege.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, criticile formulate vizează modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, cu referire concretă la hotărârile reținute în cauză ca având putere de lucru judecat, într-un context în care sunt în discuție deopotrivă competența instanțelor de arbitraj sportiv și căile de atac prevăzute de lege împotriva hotărârilor pronunțate de acestea. Se susține, în esență, că puterea lucrului judecat, așa cum a fost interpretată și aplicată în cauza dedusă judecătii, este lipsită de suport constituțional, fiind contrară dispozițiilor constituționale, convenționale și din Declarația Universală a Drepturilor Omului invocate. Se face referire, pe larg, la litigiile soluționate în cauză și la o serie de hotărâri pronunțate de instanțe de arbitraj sportiv și, respectiv, de instanțe de judecată din România, formulându-se, așa cum s-a reținut și mai sus, critici ample cu privire la acestea. În opinia autorilor excepției, puterea de lucru judecat invocată în speță încalcă dispozițiile constituționale invocate, prin reglementarea acesteia legiuitorul creând în mod neconstituțional posibilitatea ca o hotărâre judecătorească să fie adoptată și ulterior aplicată împotriva „Constituției, Convenției, hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, deciziilor Curții Constituționale a României, deciziilor pronunțate în recursurile în interesul legii de Înalta Curte de Casație și Justiție”.

23. Cu privire la aceste critici, Curtea observă că, potrivit art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, „(1) Curtea Constituțională asigură controlul constituționalității legilor, a tratatelor internaționale, a regulamentelor Parlamentului și a ordonanțelor Guvernului. (2) Sunt neconstituționale prevederile actelor prevăzute la alin. (1), care încalcă dispozițiile și principiile Constituției. (3) Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”. Prin urmare, Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe asupra modului în care instanțele de judecată au interpretat și aplicat în cauză normele criticate.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.200 pct. 4 din Codul civil din 1864, excepție ridicată de recurenții contestatori Mircea Moise, în calitate de administrator special și creditor, și creditoarea Valorificare Creanțe — S.R.L. în Dosarul nr. 12.049/63/2007/a36 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Brașov — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Prim-magistrat-asistent,
Marieta Safta

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 39**din 23 septembrie 2019**

Dosar nr. 1.812/1/2019

Ionel Barbă — președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal — președintele completului

Adriana Florina Secrețeanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Daniel Gheorghe Severin — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Virginia Filipescu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Gheza Attila Farmathy — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Iuliana Măiereanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Gabriel Viziru — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adrian Remus Ghiculescu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Nicolae Gabriel Ionaș — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, competent să judece sesizarea ce formează obiectul dosarului, este constituit conform dispozițiilor art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*)

Ședința este prezidată de domnul judecător Ionel Barbă, președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 33.478/245/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„Dacă, raportat la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, compania

aeriană are sau nu obligația de a efectua controlul pașapoartelor și al celorlalte documente sau vize, sau sancțiunea prevăzută de dispoziția legală intervine numai în situația în care îmbarcă pasagerii care nu sunt în posesia documentelor de călătorie necesare pentru intrarea pe teritoriile părților contractante după ce autoritățile de la frontieră au constatat lipsa documentelor de trecere a frontierei sau falsul/falsificarea acestora;

Dacă, prin raportare la dispozițiile Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea graduală a controalelor la frontierele comune, din 19 iunie 1990, și la dispozițiile art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare, controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face numai de către polițistul de frontieră sau și de către companiile de transport aeriene”.

Magistratul-asistent prezintă referatul, arătând că, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele de judecată au transmis puncte de vedere sau simple opinii referitoare la problemele de drept supuse dezlegării, unele însoțite de jurisprudență, iar răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la respectivele probleme de drept; se arată, de asemenea, că raportul întocmit în cauză a fost comunicat, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părților, care nu și-au exprimat punctul de vedere.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept ce fac obiectul sesizării, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 21 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 33.478/245/2017, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarele probleme de drept:

„Dacă, raportat la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, compania aeriană are sau nu obligația de a efectua controlul pașapoartelor și al celorlalte documente sau vize, sau sancțiunea prevăzută de dispoziția legală intervine numai în situația în care îmbarcă

pasagerii care nu sunt în posesia documentelor de călătorie necesare pentru intrarea pe teritoriile părților contractante după ce autoritățile de la frontieră au constatat lipsa documentelor de trecere a frontierei sau falsul/falsificarea acestora;

Dacă, prin raportare la dispozițiile Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea graduală a controalelor la frontierele comune, din 19 iunie 1990, și la dispozițiile art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare, controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face numai de către polițistul de frontieră sau și de către companiile de transport aeriene”.

II. Expunerea succintă a procesului. Obiectul investiției instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina

A. Obiectul judecării și soluția instanței de fond

2. Prin Sentința civilă nr. 9.700 din 26.09.2018, Judecătoria Iași a respins plângerea formulată de compania de transport aeriană A., în contradictoriu cu intimatul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, încheiat la data de 11.11.2017 de către agentul constator al intimatului, prin care petenta a fost sancționată contravențional cu amendă în suma de 8.000 lei.

3. S-a reținut că, în data de 9.11.2017, ora 21,50, pe PPF Aeroport Iași, petenta a transportat, din direcția München cu zborul 0B6886, pe cetățeanul B, cu document de călătorie fals, faptă prevăzută de art. 7 alin. (1) și de art. 134 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002*), și sancționată de art. 135 lit. d) din același act normativ.

4. Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției contestat a fost semnat de către petentă, agentul constator menționând că societatea sancționată *nu are de făcut mențiuni cu privire la conținutul procesului-verbal*.

5. În drept, au fost invocate dispozițiile art. 6 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, potrivit cărora intrarea pe teritoriul României poate fi permisă străinilor care (...) posedă un document valabil de trecere a frontierei de stat, care este acceptat de statul român, precum și prevederile art. 7 alin. (1) din același act normativ, conform cărora este interzisă aducerea în România de către companiile de transport aeriene, navale sau terestre a străinilor fără documente de trecere a frontierei, cu documente sau vize false ori falsificate sau ascunși în mijloacele de transport ori care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a) și b).

6. Potrivit art. 134 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, este considerată contravenție nerespectarea de către transportator a interdicțiilor prevăzute la art. 7 alin. (1) din același act normativ, iar conform art. 135 lit. d) din actul normativ în discuție contravenția prevăzută la art. 134 pct. 1 din aceeași ordonanță de ordonanță se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 15.000 lei, calculată pentru fiecare străin transportat.

7. În conformitate cu art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001*), controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate

de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face de către polițistul de frontieră.

8. Potrivit art. 21 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, aprobată cu modificări prin Legea nr. 81/2002, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2001*), în zona de competență, Poliția de Frontieră Română realizează controlul documentelor pentru trecerea frontierei de stat în punctele de trecere deschise traficului internațional, la intrarea în și la ieșirea din zonele libere, în punctele de mic trafic și treceri simplificate sau în alte locuri, după caz, potrivit legii.

9. Instanța de judecată a constatat că plângerea a fost introdusă în termenul prevăzut la art. 31 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*), și că procesul-verbal contestat a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente, respectiv a prevederilor art. 16 și 17 din același act normativ, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

10. Sub aspectul temeiniciei, instanța de judecată a reținut că, deși Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 nu cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a actului de constatare a contravenției, din economia textului art. 34 din același act normativ rezultă că procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției face dovada situației de fapt și a încadrării juridice până la proba contrară.

11. Instanța de judecată a apreciat că sancțiunea principală a amenzii contravenționale, în cuantum de 8.000 lei, aplicată în cauză, este suficient de gravă pentru a determina instanța să concluzioneze în sensul că față de petentă a fost formulată o „acuzăție în materie penală”, în sensul dat acestei sintagme de jurisprudența CEDO. Pe cale de consecință, prezumția de nevinovăție de care se bucură petenta, se impune cu forță superioară.

12. Judecătoria a reținut, de asemenea, că procesul-verbal de contravenție, în măsura în care cuprinde constatările personale ale agentului constator, are forță probantă prin el însuși și constituie o dovadă suficientă a vinovăției contestatorului, cât timp acesta din urmă nu este în măsură să prezinte o probă contrară.

13. Instanța de judecată a reținut că procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției contestat reprezintă un mijloc de probă și conține constatările personale ale agentului de poliție aflat în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

14. În ceea ce privește fapta prevăzută de art. 7 alin. (1), art. 134 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 și sancționată de art. 135 lit. d) din același act normativ, instanța de judecată a reținut că plângerea apare ca neîntemeiată.

15. A fost respinsă apărarea petentei, întemeiată pe argumentul că obligația legală de a verifica legalitatea documentelor prezentate de către pasagerii la trecerea frontierei de stat în punctele de trecere deschise traficului internațional revine Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, ea având doar obligația de a verifica dacă există identitate între datele înscrise pe biletul de avion și cele din documentul de identitate, întrucât agenții de *handling* nu dețin mijloacele tehnice necesare identificării unor documente de călătorie false, iar autoritatea competentă — Autoritatea de Frontieră de la Aeroportul din München nu a descoperit nicio neregulă în ceea ce privește documentele de transport prezentate de pasager.

16. Instanța a reținut că simpla negare a petentei, în sensul că faptele nu corespund adevărului, nu este suficientă, atât timp cât aceasta nu aduce probe sau nu prezintă o explicație rațională pentru care agentul ar fi întocmit procesul-verbal cu consemnarea unei situații nereale, pentru a se ridica un dubiu cu privire la obiectivitatea acestuia; or, în cauză, petenta nu a făcut dovada unei situații contrare celei reținute în procesul-verbal de contravenție contestat, existând la dosar doar susținerile acesteia împotriva prezumției de temeinicie a actului contestat și a probelor indubitabile administrate în cauză, respectiv refuzul intrării la frontieră nr. 1.542/9.11.2017, dovada de reținere a obiectelor (înscrisuri) ex. nr. 1/9.11.2017, proces-verbal nr. 4.332.529/9.11.2017, proces-verbal din 9.11.2017, permis conducere Suedia, carte de identitate Suedia, punct de vedere agent din 19.02.2018, din care rezultă, fără dubiu și contrar susținerii petentei, realitatea celor reținute în cuprinsul procesului-verbal contestat.

17. Sub acest aspect, deși se menționează prevederile art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001, potrivit cărora controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face de către polițistul de frontieră, și prevederile art. 21 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2001, potrivit cărora în zona de competență, Poliția de Frontieră Română realizează controlul documentelor pentru trecerea frontierei de stat în punctele de trecere deschise traficului internațional, la intrarea în și la ieșirea din zonele libere, în punctele de mic trafic și treceri simplificate sau în alte locuri, după caz, potrivit legii, nu poate fi contestat conținutul clar, previzibil și accesibil al prevederilor art. 7 alin. (1), art. 134 pct. 1 și art. 135 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002.

18. Cu alte cuvinte, deși culpa primordială în permiterea accesului peste punctul de control al cetățeanului B, cu document de călătorie fals, aparține Autorității de Frontieră de la Aeroportul din München, autoritate care nu a descoperit/nu a raportat nicio neregulă în ceea ce privește documentele de transport prezentate de pasager, o interpretare contrară, în sensul că petenta nu are nicio culpă în transportul acestui cetățean, ar lipsi de conținut prevederile art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, potrivit cărora este interzisă aducerea în România de către companiile de transport aeriene, navale sau terestre a străinilor fără documente de trecere a frontierei, cu documente sau vize false ori falsificate sau ascunși în mijloacele de transport ori care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a) și b).

19. Mai mult decât atât, deși petenta, într-o redare exhaustivă a dispozițiilor legale, evidențiază atribuțiile Poliției de frontieră în controlul documentelor pentru trecerea frontierei de stat române, ea invocă propria culpă pentru a obține protecția unui drept, interpretare care nu poate fi primită.

20. Instanța de judecată a respins și argumentul petentei, potrivit căreia aceasta, în calitate de transportator aerian, nu este dotată cu aparatura necesară pentru identificarea documentelor de transport falsificate și că, în raport cu acestea, nu i se poate angaja răspunderea pentru fapta prevăzută de art. 7 alin. (1), art. 134 pct. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 și sancționată de art. 135 lit. d) din același act normativ, justificat de faptul că o atare interpretare ar face inaplicabilă o dispoziție legală în vigoare.

21. Judecătoria a invocat, în sprijinul soluției de respingere a plângerii contravenționale, și practica instanței de contencios al

drepturilor omului, menționând în acest sens Cauza *Ioan Pop c. României* (Cererea nr. 40.301/04, decizia de inadmisibilitate din 28 iunie 2011), în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat: „Curtea reiterează că a stabilit deja că nu este surprinzător faptul că instanțele interne se așteptaseră ca reclamantul să infirme prezumția de legalitate și validitate a procesului-verbal de constatare a contravențiilor în legătură cu principiile generale de drept procedural aplicabil cu privire la legislația privind contravențiile (a se vedea Anghel, citată anterior, pct. 58 și 59), paragraful 30.

22. În ceea ce privește proporționalitatea sancțiunii, în conformitate cu dispozițiile art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, instanța a apreciat că s-a realizat o corectă individualizare a sancțiunilor aplicate, în conformitate cu dispozițiile art. 5 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din același act normativ.

23. Instanța de judecată a reținut că, din probele administrate, rezultă că pericolul social al faptei reținute în sarcina petentei este unul ridicat, aducându-se atingere unor norme sociale de o importanță deosebită, respectiv cele privind regimul străinilor în România.

24. În ceea ce privește posibilitatea de înlocuire a amenzii cu sancțiunea avertismentului, reținând că petenta a fost sancționată cu amenda egală cu minimul prevăzut de lege, față de atitudinea procesuală a petentei și de neconștientizare de către aceasta a obligațiilor care îi revin în materia circulației străinilor, instanța a considerat că scopul educativ și cel preventiv al sancțiunii poate fi atins numai prin aplicarea amenzii în quantumul stabilit de către agentul constator.

B. Calea de atac formulată

25. Împotriva soluției pronunțate de instanța de fond a declarat apel petenta, care a susținut că litigiul face parte dintr-o serie de alte litigii în care compania aeriană a fost implicată și ale căror soluții au fost și sunt contradictorii. A arătat că toate litigiile sale decurg din modalitatea defectuoasă de înțelegere a aplicării dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, lăsate la latitudinea fiecărui agent constator.

26. Apelanta a reiterat argumentul potrivit căruia obligația sa, stabilită prin Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea graduală a controalelor la frontierele comune, din 19 iunie 1990 (*Convenția de aplicare a Acordului de la Schengen*), este aceea de a lua măsuri pentru a se asigura că străinul transportat se află în posesia documentelor de călătorie cerute la intrarea pe teritoriul statelor contractante, întrucât nu este autoritate de control și nu are alt fel de atribuții. De asemenea, a susținut că deținerea de aparatură pentru detectarea de falsuri și accesul la baza de date internațională nu îi sunt permise.

27. Apelanta a apreciat că instanța de fond a făcut o analiză incorectă și a concluzionat eronat asupra vinovăției și gravității faptei, făcând o aplicare greșită a dispozițiilor legale și soluțiilor pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

28. S-a susținut de către apelantă că soluția atacată nu rezolvă problema existentă, și anume sancționarea societății în condițiile în care aceasta nu are dreptul să dețină aparatura specifică și nici acces la bazele de date.

29. În subsidiar, a solicitat înlocuirea sancțiunii amenzii cu cea a avertismentului.

30. Prin cererea de apel, apelanta a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept ce fac obiectul sesizării supuse analizei de față.

31. Prin întâmpinare, intimata a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, arătând că aceasta vizează, în realitate, aplicarea unor norme legale la situația de fapt dedusă judecării în litigiul dintre părți; a apreciat că situația juridică dedusă judecării, ce constituie problema de drept invocată în sesizare, este reglementată expres și explicit de către legiuitor, textul art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 nelăsând loc de interpretări.

32. Intimata susține că ceea ce se urmărește, în realitate, prin cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție este ca instanța supremă să stabilească dacă transportatorul aerian are obligația de a se dota cu mijloace tehnice de specialitate pentru a depista documentele sau vizele false, însă această obligație nu poate fi stabilită prin dezlegarea unei chestiuni de drept pe calea mecanismului de prevenire a unei practici juridice neuniforme și doar de către legiuitor.

III. Dispozițiile legale supuse interpretării

33. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002:*

„ARTICOLUL 7

Obligațiile transportatorilor

(1) Este interzisă aducerea în România de către companiile de transport aeriene, navale sau terestre a străinilor fără documente de trecere a frontierei, cu documente sau vize false ori falsificate sau ascunși în mijloacele de transport ori care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a) și b).

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (1), compania de transport respectivă este obligată să asigure transportul imediat al străinilor în cauză la locul de îmbarcare sau într-un alt loc pe care străinii îl acceptă și unde sunt acceptați. Dacă acest lucru nu este posibil, transportatorul este obligat să asigure cheltuielile determinate de acordarea drepturilor prevăzute la art. 9 alin. (4), precum și cele de punere în executare a măsurii nepermitterii intrării în România.

(3) Obligațiile prevăzute la alin. (2) sunt aplicabile și companiilor de transport cu care sosesc în România străinii aflați în tranzit, dacă:

- a) transportatorul care urmează să-i preia pentru a-i duce în țara de destinație refuză să-i îmbarce;
- b) autoritățile statului de destinație nu permit intrarea străinilor și îi returnează în România.”

34. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001:*

„Art. 18. — (1) Controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face de către polițistul de frontieră.”

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

A. *Apelanta* a opinat în sensul că dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 contravine altor dispoziții legale în vigoare, întrucât o societate de transport aerian nu dispune de dispozitive tehnice specifice și nu poate consulta baze de date relevante, aflate la îndemâna Poliției de frontieră, conform practicilor naționale și internaționale.

35. Susține că, în cazul operațiunilor de *check in*, efectuate *online*, fără bagaje de cală, verificarea acestor documente se face sumar la ușa avionului și constă în verificarea vizuală a conformității dintre fotografia de pe documentul prezentat pentru îmbarcare și pasagerul care se prezintă, concomitent cu scanarea cărții de îmbarcare. Apelanta consideră că interdicția reglementată de art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 ar fi încălcată doar în situația în care transportatorii aeriieni cunosc aspectele reiterate, pot verifica din punct de

vedere tehnic falsul, elementele falsificate sunt grosolane, vizibil cu ștersături, dar cu toate acestea îi transportă pe străini în România. Apreciază că Poliția de frontieră este singura autoritate care are dreptul de a verifica prezența indicilor de falsificare sau de contrafacere a documentelor, sens în care recurge la dispozitivele tehnice pe care le deține și la bazele de date specifice; susține că trebuie făcută diferența dintre obligația transportatorilor de a verifica existența și valabilitatea documentelor de călătorie și obligația Poliției de frontieră de a verifica pe lângă valabilitate și autenticitatea/veridicitatea documentelor de călătorie prezentate spre control.

36. În opinia apelantei, modul în care este reglementat art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, raportat la art. 134 pct. 1 din același act normativ, nu este în concordanță cu dispozițiile europene, în sensul că ar putea lăsa impresia că transportatorii aeriieni ar avea și obligația de a verifica autenticitatea documentelor de călătorie folosite de către pasagerii străini, subrogându-se, astfel, în drepturile și obligațiile polițiștilor de frontieră. O astfel de interpretare vine însă în contradicție cu legislația europeană, cu legislația specifică Poliției de frontieră, cu practicile internaționale și face din societățile de transport subiectul activ al unei contravenții, în condițiile în care aceste societăți nu sunt organisme de control.

B. *Intimatul* a apreciat că cererea de sesizare este inadmisibilă, întrucât privește modul de aplicare a unei norme legale la situația de fapt dedusă judecării, în litigiul dintre părți, normă legală care este prevăzută expres și explicit și nu lasă loc de interpretări.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

A. *Cu privire la admisibilitatea sesizării*

37. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă pentru declanșarea acestei proceduri.

38. S-a arătat, astfel, că cererea este formulată în fața unui complet de judecată constituit la nivelul unui tribunal, care este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (apel), că de chestiunea de drept supusă dezlegării depinde soluționarea pe fond a cauzei, iar problema de drept în discuție este nouă și asupra acesteia instanța supremă nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

B. *Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării*

39. Instanța de trimitere opinează că dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 sunt neechivoce, revenind acesteia, ca instanță investită cu soluționarea cauzei, competența să stabilească, în funcție de probele cauzei, dacă situația de fapt dedusă judecării în litigiul dintre părți se încadrează sau nu în textul de lege invocat, sub aspectul existenței subiectului și obiectului contravenției, a laturii obiective și subiective.

40. Se arată că problema, invocată de apelantă, referitoare la obligația companiei de transport aerian de a se dota cu mijloace tehnice de specialitate pentru a depista documentele sau vizele false, nu poate fi rezolvată prin folosirea mecanismului de prevenire a unei practici juridice neuniforme. De asemenea, instanța de trimitere apreciază că prin interpretarea propusă, apelanta tinde la o restrângere nejustificată a efectelor directe ce decurg din dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 cu privire la obligațiile sale.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

41. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele de judecată au transmis puncte de vedere sau simple opinii

referitoare la problema de drept supusă dezlegării, unele însoțite de jurisprudență, din analiza cărora rezultă două orientări:

A. Unele instanțe au apreciat că, raportat la dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, *companiile de transport aerian au obligația de a efectua controlul pașapoartelor și al celorlalte documente sau vize.*

42. Au opinat, respectiv s-au pronunțat în acest sens *tribunalele Neamț* (Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal), *Ifov* (Secția civilă — deciziile nr. 2.208/A din 16 mai 2018, nr. 2.277/A din 23 mai 2018, nr. 2.084/A din 15 mai 2019 și nr. 1.596 din 8 aprilie 2019), *Ialomița și Suceava* (Secția de contencios administrativ și fiscal).

43. În sprijinul acestei orientări s-a arătat că obligația controlului pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, incumbă și companiilor de transport aeriene, conform dispozițiilor Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen și prevederilor art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001.

B. Alte instanțe au apreciat, dimpotrivă, că efectuarea controlului pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face numai de către polițistul de frontieră.

44. Și-au exprimat opinia în acest sens *Curtea de Apel Ploiești* (Secția de contencios administrativ și fiscal), *tribunalele București, Giurgiu, Maramureș* (Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal) și *Bihor* (Secția a III-a contencios administrativ și fiscal) și *Judecătoria Dorohoi*.

45. În sprijinul acestei opinii au fost invocate dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001, art. 26 alin. (1) lit. b) din Convenția de aplicare a acordului de la Schengen și Regulamentului (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen), arătându-se că din interpretarea acestora rezultă că sancțiunea prevăzută de dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 intervine numai în situația în care compania de transport aerian îmbarcă pasagerii care nu sunt în posesia documentelor de călătorie necesare pentru intrarea pe teritoriile părților contractante, după ce autoritățile de la frontieră au constatat lipsa documentelor de trecere a frontierei sau falsul/falsificarea acestora.

C. O opinie nuanțată a fost exprimată de *Curtea de Apel Galați* (Secția contencios administrativ și fiscal), în sensul că, deși controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei se face de către polițistul de frontieră, lipsa documentelor respective trebuie și poate fi constatată de către companiile de transport aeriene, independent de intervenția polițistului de frontieră.

46. S-a apreciat că aducerea în România a străinilor cu documente ce prezintă urme de falsificare evidente trebuie și poate fi constatată de către companiile aeriene de transport, independent de intervenția polițistului de frontieră, faptele respective putând atrage răspunderea contravențională a companiei de transport, întrunirea elementelor constitutive ale contravenției verificându-se în funcție de situația concretă a fiecărei cauze.

VII. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

47. Prin Adresa nr. 1.664/C/2.299/III-5/2019 din 5 august 2019, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

48. Prin Decizia nr. 41 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 10 mai 2019, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, statuând următoarele:

„16. În ceea ce privește criticile formulate de autorii excepției, referitoare la lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, Curtea reține că acestea nu pot fi primite deoarece problema supusă controlului, și anume dacă angajatorul poate verifica falsurile din documentele celor pe care-i angajează este o problemă de fapt care se examinează în concret de instanța de judecată și excedează controlului de constituționalitate. În acest cadru, instanța poate să verifice dacă angajatorul a întreprins diligențele corespunzătoare și necesare pentru a se asigura că persoana în cauză a fost angajată cu respectarea cerințelor legale și pe baza documentelor pe care persoana le prezintă la angajare.”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

49. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din același cod, pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, propunându-se soluția respingerii sesizării.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

50. Examinând sesizarea, întrebările ce fac obiectul acesteia și raportul întocmit de judecătorul-raportor, constată următoarele:

51. Înainte de cercetarea în fond a problemelor de drept supuse dezbaterei, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept trebuie să analizeze dacă sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

52. Conform prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă:

„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

53. Din cuprinsul dispozițiilor legale citate se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ:

— existența unei chestiuni de drept; problema pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite;

— chestiunea de drept să fie ridicată în cursul judecății în fața unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și

Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei; noțiunea de „soluționare pe fond” trebuie înțeleasă în sens larg, incluzând nu numai problemele de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele.

54. Procedând la analiza admisibilității sesizării, se constată că cea de-a doua condiție este îndeplinită, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de un complet din cadrul Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal, investit cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

55. De asemenea, este îndeplinită și a treia condiție de admisibilitate referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei *pendinte* în care se ridică, deoarece, prin raportare la obiectul cauzei, soluția pe fond depinde de interpretarea dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 și art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001.

56. În ceea ce privește prima cerință de admisibilitate se constată că se impun mai multe clarificări.

57. Pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul unificării jurisprudenței, prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile, este necesar ca problema de interpretare a unui text de lege să fie reală, dificilă, întrucât norma juridică este redactată în termeni neclari sau poate conduce la soluții diferite în practica judiciară.

58. Din această perspectivă, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a subliniat cu consecvență că în sesizarea instanței supreme cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, o normă legală îndoielnică, lacunară sau neclară, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016).

59. Jurisprudența și doctrina au reținut, în mod constant, că dificultatea chestiunii de drept supuse dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, întrucât, altfel, s-ar nesocoti principiile fundamentale ale organizării judecătorești din România, respectiv prerogativa judecătorilor de a interpreta ei înșiși legea și de a o aplica așa cum apreciază la circumstanțele cauzei.

60. Se apreciază că, în cauză, nu este vorba despre o veritabilă problemă de drept, controversată, din moment ce interpretarea ei nu prezintă un grad de dificultate suficient de mare, dispozițiile legale a căror interpretare se solicită neavând un caracter neclar, susceptibil de mai multe interpretări, de natură să determine pronunțarea unor hotărâri judecătorești divergente.

61. Pentru a evita transformarea mecanismului procedural reglementat de art. 519 din Codul de procedură civilă într-o cauză nejustificată de prelungire a procedurii judiciare și pentru a nu se deturna această procedură de la scopul său firesc, acela al unificării practicii judiciare prin rezolvarea de către instanța supremă a unei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei, instanța de trimitere trebuie să arate în încheierea de sesizare care este problema de drept punctuală care necesită cu pregnanță a fi lămurită și în ce constă dificultatea de interpretare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept.

62. Simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept sau divergența de interpretare existentă între reclamant și pârât nu poate constitui temei pentru inițierea acestui mecanism de unificare jurisprudențială, considerându-se imperios necesar ca punctul de vedere al instanței de trimitere să cuprindă o argumentare temeinică asupra admisibilității sesizării (Decizia nr. 20 din 22 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 5 august 2015; Decizia nr. 31 din 19 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015; Decizia nr. 21 din 13 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 4 octombrie 2016).

63. Deși instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă pentru declanșarea acestei proceduri, aceasta a reținut că dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 sunt neechivoce, revenind instanței investite cu soluționarea cauzei competența să stabilească, în funcție de probele administrate în cauză, dacă situația de fapt dedusă judecătii în litigiul dintre părți se încadrează sau nu în textul de lege invocat, sub aspectul existenței subiectului și obiectului contravenției, a laturii obiective și subiective.

64. Instanța de trimitere a apreciat că problema, invocată de apelantă, referitoare la obligația companiei de transport aerian de a se dota cu mijloace tehnice de specialitate pentru a depista documentele sau vizele false, nu poate fi rezolvată prin folosirea mecanismului de prevenire a unei practici juridice neuniforme. De asemenea, instanța de trimitere a apreciat că, prin interpretarea solicitată, apelanta tinde la o restrângere nejustificată a efectelor directe ce decurg din aplicarea dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 cu privire la obligațiile sale.

65. În considerentele Deciziei nr. 41 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 10 mai 2019, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, Curtea Constituțională a reținut că problema supusă controlului, și anume dacă transportatorul poate verifica falsurile din documentele celor pe care îi transportă, este o problemă de fapt care se examinează în concret de instanța de judecată și excedează controlului de constituționalitate.

66. Curtea Constituțională a mai reținut că, în acest cadru, instanța poate să verifice dacă transportatorul a întreprins diligentele corespunzătoare și necesare pentru a se asigura că persoana în cauză a fost transportată cu respectarea cerințelor legale și pe baza documentelor pe care persoana le prezintă la îmbarcare.

67. Instanța supremă constată că, prin sesizarea formulată, instanța de trimitere nu urmărește stabilirea înțelesului sau a conținutului normei, ci, mai degrabă, pornind de la un anumit rezultat al interpretării dispozițiilor legale, are în vedere doar

aplicarea normei, cu scopul de a identifica soluția ce trebuie dispusă în cauză.

68. Astfel cum s-a reținut în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în legătură cu pronunțarea unei hotărâri prealabile (Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016), operațiunea de interpretare și aplicare a textului de lege la diferite circumstanțe ce caracterizează fiecare litigiu nu poate fi atribuită completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, ci revine instanței de judecată învestite cu soluționarea cauzei. Instanței de judecată îi revine rolul de a realiza o interpretare cazuală sau judiciară, care presupune ca, anterior soluționării cauzei, să studieze circumstanțele

particulare ale speței deduse judecării, să realizeze calificarea juridică a cererii și, ulterior, interpretarea normei de drept și aplicarea acesteia, pentru emiterea actului jurisdicțional final.

69. Întrucât obiectul procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă constă în interpretarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unor norme de drept îndoielnice, lacunare sau neclare, care sunt determinante pentru soluționarea pe fond a cauzei, iar finalitatea demersului constă în împiedicarea apariției unei jurisprudențe neunitare în materie, rezultă că instanța supremă nu poate fi învestită, în cadrul acestei proceduri, cu însăși interpretarea și aplicarea legii în scopul soluționării cauzei respective, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată.

70. Pentru considerentele arătate, constatând că nu sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 33.478/245/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„Dacă, raportat la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, compania aeriană are sau nu obligația de a efectua controlul pașapoartelor și al celorlalte documente sau vize, sau sancțiunea prevăzută de dispoziția legală intervine numai în situația în care îmbarcă pasagerii care nu sunt în posesia documentelor de călătorie necesare pentru intrarea pe teritoriile părților contractante după ce autoritățile de la frontieră au constatat lipsa documentelor de trecere a frontierei sau falsul/falsificarea acestora;

Dacă, prin raportare la dispozițiile Convenției de aplicare a Acordului de la Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea graduală a controalelor la frontierele comune, din 19 iunie 1990, și la dispozițiile art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare, controlul pașapoartelor și al celorlalte documente pentru trecerea frontierei de stat române, eliberate de autoritățile române, precum și al celor eliberate de autoritățile străine, recunoscute sau acceptate de statul român, potrivit legii, se face numai de către polițistul de frontieră sau și de către companiile de transport aeriene”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE DELEGAT
AL SECȚIEI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
IONEL BARBĂ

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

★

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 427/2019 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 593/2011 privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 28 iunie 2019, se face următoarea rectificare:

— la art. 1 pct. 5 [cu referire la art. 4 alin. (2) lit. i) din Hotărârea Guvernului nr. 593/2011], în loc de: „*fontecă*” se va citi: „*fototecă*”.

★

În cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 698/2019 privind alocarea unei sume din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2019, pentru unele unități administrativ-teritoriale afectate de calamitățile naturale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 759 din 18 septembrie 2019, se face următoarea rectificare:

— în anexă, la nr. crt. 22) — subpunctul 6, ultima poziție, în loc de: „*Refacere punte pietonală în lungime de 120 m, zona Deleanu, comuna Bertea*” se va citi: „*Refacere punte pietonală în lungime de 120 m, zona Teleanu, comuna Bertea*”.

★

La Ordinul ministrului justiției nr. 3.431/C/2019 pentru aprobarea formularelor de avize de înscriere privind înregistrările efectuate în Registrul Național de Publicitate Mobiliară și a instrucțiunilor de completare a acestor formulare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 730 din 5 septembrie 2019, se fac următoarele rectificări:

— în anexa nr. 9 „Formular de aviz de reducere a ipotecii”, la pct. 3 „Identificarea persoanei care a solicitat efectuarea înscrierii”, căsuța a 2-a, în loc de: „*nulitate*” se va citi: „*reducere*”;

— în anexa nr. 13 „Formular de aviz de preluare în contul creanței”, pct. III, la pct. 2, la rubrica „Identificarea persoanei care a solicitat efectuarea înscrierii avizului de preluare, pct. 1 sau prezentul punct”, căsuța a 2-a, precum și la pct. 3, la rubrica „Identificarea persoanei care a solicitat efectuarea înscrierii avizului de preluare, conform prezentului punct”, căsuța a 4-a, în loc de: „*executare*” se va citi: „*preluare*”;

— în anexa nr. 16 „Formular de aviz de prelungire a avizului de ipotecă inițial”, la rubrica „Identificarea părții care a solicitat efectuarea înscrierii”, căsuța a 3-a, în loc de: „*nulitate*” se va citi: „*prelungire*”;

— în anexa nr. 17 „Formular de aviz de reactivare a avizului de ipotecă inițial”, la pct. II „Identificarea persoanei care a solicitat efectuarea înscrierii”, căsuța a 3-a, în loc de: „*nulitate*” se va citi: „*reactivare*”;

— în anexa nr. 26 „Formular de aviz specific inițial”, la pct. IV „Identificarea persoanei care a solicitat efectuarea înscrierii”, căsuța a 3-a, în loc de: „*modificator*” se va citi: „*inițial*”;

— în anexa nr. 30 „Formular de aviz de nulitate a avizului specific inițial”, la pct. III „Identificarea persoanei care a solicitat efectuarea înscrierii”, căsuța a 3-a, în loc de: „*stingere*” se va citi: „*nulitate*”;

— în anexa nr. 31 „Formular de aviz de prelungire a avizului specific inițial”, la rubrica „Identificarea părții care a solicitat efectuarea înscrierii”, căsuța a 3-a, în loc de: „*stingere*” se va citi: „*prelungire*”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

